

BZB-Congres over Europa en de toekomst van de financiële tussenpersoon

Met 350 aanwezigen was het BZB-congres een succes. Ditmaal was het thema: 'De impact van de Europese regelgeving op de business en de marktpositie van de financiële tussenpersonen'. Op het programma stonden sprekers, die hun sporen in de sector reeds verdiend hebben. Hier volgt het verslag.

"Wij als financiële tussenpersonen moeten zeker inzien dat wij de nodige creativiteit en innovatie aan de dag moeten brengen om van ons kantoren een succesverhaal te maken." startte BZB-voorzitter Daniel Nicolaes. "Reken alstublieft niet altijd op de anderen, reken ook niet altijd op uw zakelijke partners, maar probeer financieel, onafhankelijk en sterk te staan in uw onderneming. Plaats uw klanten steeds centraal. Wees trouw aan uw eigen visie. Laat u regelmatig bijstaan door specialisten op bepaalde gebieden, maar besef dat uzelf de touwtjes in handen hebt. Jullie dragen ten slotte de eindverantwoordelijkheid over uw eigen kantoor."

BZB maakte een interessante tocht door regulerend Europa met een aantal prominente sprekers. Waarom focust BZB zich op Europa?

Daniel Nicolaes: "Vroeger hebben we onze steeds geconcentreerd op de Belgische wetgeving en trachten we daar via

Daniel Nicolaes (BZB): "Reken alstublieft niet altijd op de anderen, reken ook niet altijd op uw zakelijke partners, maar probeer financieel, onafhankelijk en sterk te staan in uw onderneming."

het nodige lobbywerk onze standpunten te verdedigen en te realiseren. En met succes trouwens. Het is echter duidelijk dat zeker in de financiële sector de Europese regelgeving toonaangevend is geworden voor nationale regelgeving. Vandaar dat we ons als beroepsvereniging vooral moeten focussen op deze

nieuwe Europese voorstellen. Het lijkt me ook vrij logisch dat wij als BZB actief deelnemen aan Europese consultaties, open hearings en werkgroepen, opdat wij vanaf het begin actief betrokken zijn bij de voorstellen. En ik durf te stellen dat onze deelname sterk geapprecieerd wordt door de diverse autoriteiten."

Daniel Nicolaes ging dan even dieper in op de problematiek rond transparantie van commissielonen of inducements. "In Europa wordt vandaag de dag veel gedebatteerd en ik vermoed dat de eerste evaluaties zullen volgen in het voorjaar van 2011. Weten jullie dat de jaarlijkse commissieloon voor een webspaarrekening waarop 10.000 euro gestort is, en dit bedrag een jaar blijft staan, maar 10 euro per jaar (of 0,83 euro per maand) bedraagt! Voor dit bedrag moeten wij een kantoor kopen of huren, open houden met de vaste kosten van dien, vakkundig personeel aanwerven en opleiden, adviseren. Dat bewijst dat het bedrijfseconomisch voor ons als zelfstandig tussenpersoon onmogelijk is om nog meer taken te verrichten voor dit commissieloon. Ik denk niet dat we zakkenvullers zijn en dat we hoogstwaarschijnlijk geld toesteken aan dergelijke klanten, dat we hiervoor veel werk moeten verrichten en dat de recente trend van zagezegde nieuwe producten voor ons als zelfstandigen geen gezonde situatie en evolutie is in de sector. Maar vooral is er geen reden voor paniek. Onze cliënten zullen dan ook wel begrip opbrengen voor onze situatie."

Jean-Paul Servais (CBFA): “De ESRB is een mooie mix van lokaal en Europees toezicht.”

Hervormingen van het toezicht vanuit Europees en Belgisch perspectief

Voor Jean-Paul Servais, CBFA-voorzitter was het programma van de dag bijzonder verantwoord, omdat er meer en meer discussies plaatsvinden op Europees niveau en dat het inderdaad fout is te denken dat BZB maar moet lobbyen - conform het nobele begrip van het woord natuurlijk - op nationaal niveau. Zo kan de evolutie van regelgeving een belangrijke impact hebben op de terugkeer van het vertrouwen.

Servais: “Vanaf 1 januari 2011 is het niet meer een netwerk maar echte agentschappen. Het nieuwe agentschap van beurstoezichthouders ESMA is gevestigd in Parijs, het nieuwe agentschap van banktoezichthouders EBA in Londen en het nieuwe agentschap met toezicht op verzekeringen en pensioenen EIOP in Frankfurt. Op dit niveau is er ook een Joint Committee. Daarboven komt een volledig nieuwe post, belangrijk voor de wisselwerking tussen de macro- en micro-prudentiële aanpak, de zogenaamde European Systemic Risk Board (ESRB)

geleid door Jean-Claude Trichet en ook in Frankfurt gevestigd.”

Jean-Paul Servais noemde de nieuwe architectuur “een mooie mix van lokaal en Europees toezicht.” De ESRB heeft een centrale rol. Het is een onafhankelijk orgaan verantwoordelijk voor macro-prudentieel toezicht en voor identificatie van gevaarlijke systeemrelevante ontwikkelingen (early risk detection) (lees ook ons interview over European Supervision elders in dit nummer).

“ESMA heeft taken met betrekking tot consumentenbescherming. Ze staat onder andere in voor de promotie van transparantie, eenvoud en billijkheid van financiële producten en diensten, de monitoring van nieuwe en bestaande financiële activiteiten en het formuleren van richtlijnen en aanbevelingen. Het kan ook waarschuwingen publiceren wanneer een financiële activiteit een belangrijke bedreiging vormt en zelfs een tijdelijk verbod of beperking opleggen van sommige financiële activiteiten”

Hertekening van het toezicht in België

In België zijn er ook veranderingen doorgevoerd. De Wet van 2 juli 2010 bepaalt de oprichting van het Comité voor Systeemrisico's en Systeemrelevante Financiële Instellingen (CSRSFI), een autonome instelling met rechtspersoonlijkheid die samengesteld is uit vertegenwoordigers van de Nationale Bank van België, de CBFA, de FOD Financiën en één persoon aangeduid door de Minister van Financiën. Deze Wet voorziet ook bijzondere machten voor het Twin-Peaks-model, alsook maatregelen om de bescherming van beleggers te verhogen.

Servais: “De opdracht is bij te dragen tot het behoud van de stabiliteit van het financiële systeem, het monitoren van dit systeem om bij mogelijke bedreigingen in te kunnen grijpen, het adviseren van de Federale Overheid en de coördinatie van het crisisbeheer. Het CSRSFI verzekert zich van de informatie uitwisseling

met andere instellingen en draagt bij tot de opdrachten van de Europese Raad voor Systeemrisico's. Met betrekking tot de systeemrelevante financiële instellingen, heeft ook het CSRSFI een aantal specifieke bevoegdheden: alle huidige beslissingsbevoegdheden waarover de CBFA beschikt plus een vetorecht voor belangrijke strategische beslissingen.

In het kader van het Twin Peaks-model krijgt de 'new' NBB de belangrijkste opdracht op het vlak van prudentieel toezicht. De 'new' CBFA krijgt onder andere het toezicht op de markten en de financiële producten (OBA, beursintroducties, toezicht op de kwaliteit van de financiële informatie van de beursgenoteerde bedrijven, strijd tegen misbruik van voorkennis). In het kader van de bescherming van beleggers krijgt de 'new' CBFA de bevoegdheid om de nodige reglementen te nemen voor de distributie van bepaalde producten met een hoog risico voor retail cliënten te verbieden en beperkingen of strikte voorwaarden op te leggen bij de commercialisering ervan. Er is ook een toekenning aan de CBFA voor een a priori toezicht op de publiekheid met betrekking op rekeningen die zijn geopend bij financiële instellingen. Last

Vincent Van Dessel (NYSE Euronext Brussels): “MiFID heeft niet alle doelstellingen bereikt.”

Ivan Van de Cloot (Itinera Institute): "Een banksysteem dat alleen maar werkt in goede tijden is geen banksysteem!"

but not least, is er een mogelijkheid om MiFID uit te breiden tot de verzekeringsproducten tak 21 en 23."

MiFID en haar gevolgen voor tussenpersonen

De Markets in Financial Instruments Directives (MiFID) is in 2007 inwerkinggetreden. Sinds maart 2010 is er een herziening. Volgens Vincent Van Dessel, CEO van NYSE Euronext Brussels, zijn belangrijke punten opnieuw bekeken. "Ten eerste, de OTC trading en de transacties die buiten de officiële platformen plaatsvinden, Broker Crossing Networks met een evolutie, waarbij eigenlijk de bemiddelaars hun eigen systeem gaan opwekken en ze zelfs als tegenpartij officieel kunnen handelen ten opzichte van hun klanten. We kennen ook de Dark Pools, een markt die elektronisch niet-zichtbare orders uitvoert en Multilateral Trading Facilities (MTFs), parasietmarkten zonder listing. We gaan ook kijken naar pre- en post-trade transparency en High Frequency Trading (HFT), die nieuw in de markt zijn, dankzij de computers die orders automatisch zelf uitvoeren."

Men merkt ook dat de tendens naar Opaque trading of buitenlandstransacties als maar hoger wordt. In juni 2007 was dat 24 % van het geheel; in 2010 was dat 40 % van alle transacties. Na MiFID is die transparantie dus duidelijk verminderd.

Van Dessel: "De bedoeling van MiFID was enerzijds de promotie van innovatie en competitie en anderzijds de bescherming van de belegger die uiteindelijk moest leiden tot een vermindering van de 'cost of capital' voor de bedrijven, die naar de beurs kwamen. Uiteindelijk mag men zeggen dat MiFID niet alle doelstellingen heeft bereikt, zoals efficiënte en liquide markten, versterking van prijsvormingsproces en level playing field. Op het gebied van transparantie op aandelenmarkten is het zelfs minder goed. En wat te denken over alle transacties die buiten beurs om altijd hebben bestaan voor grote spelers."

Een banksysteem dat tegen een schok kan

Ivan Van De Cloot, Chief Economist bij Itinera Institute gaf een kritische kijk op deze hervormingen. Voor hem zijn markten niet efficiënt, is er van tijd tot tijd euforie en doen mensen nog steeds domme dingen.

Van De Cloot: "De producten? Mensen hebben stommiteiten gedaan. Mensen hebben flink hun broek gescheurd, dat is heel spijtig, maar dat heeft in spe niks te maken met het instorten van het financiële systeem, wat we net achter de rug hebben. Als mensen het tegendeel beweren, dan klopt dat intellectueel gewoon niet. Een banksysteem dat alleen maar werkt in goede tijden is geen banksysteem! Wij hebben een banksysteem nodig dat tegen een schok kan. De crisis heeft laten zien, dat het huidige banksysteem dat niet kan. Dat heeft alles te maken met een verkeerde risico-inschatting, beperkte kapitaalbases en te veel aandacht voor de korte termijn. De crisis werd veroorzaakt door de hebzuchtige houding van bankiers, die hun activiteiten niet hebben

kunnen beheersen. Zij hebben excessieve schuldposities gebruikt om hun business te runnen. De banken hebben een veelvoud van hun vermogen belegd in producten waarvan de waardering momenteel nog steeds niet bekend is. De prijs misschien wel, maar niet de waarde. Een van de problemen is dat de risico's berekend worden op modellen die niet meer geschikt zijn – ze gebruiken een normale verdeling - en die zouden nu in de prullenmand moeten liggen."

Verder zei hij dat het 'too big to fail'- principeel afgewezen moet worden, opdat elke bank haar eigen verantwoordelijkheid neemt en dus ook het risico loopt om failliet te gaan. Buitenbalans activiteiten moeten zoveel mogelijk vermeden worden en de toezichhouders moeten rekeninghouden met systeemrisico's en dienen de posities van alle belangrijke spelers te monitoren.

Ivan Van de Cloot vervolgde door te stellen dat "vandaag met de hulp van de Staat de kleine banken in een bepaalde hoek worden geduwd, dat is niet normaal. Bovendien is het niet normaal dat niemand daar iets van zegt!"

Wauthier Robyns (Assuralia): "Men moet samen iets doen aan de duurzaamheid van het pensioenstelsel in Europa."

Key-issues voor de Belgische verzekeringsmarkt

Voor Wauthier Robyns, woordvoerder van Assuralia, is er een aantal prioriteiten voor de verzekeringssector. Hij vraagt zich onder andere af of er geen nieuwe lasten meer zouden moeten bijkomen in de sector. De 1,1 % belasting op premie leven individueel en de 150 miljoen euro als bijdrage tot waarborgregeling leven individueel zou moeten volstaan.

Robyns: “Ook mogen de politici geen woordbreuk plegen in verband met het fiscale kader van de levensverzekering. Het speerpunt van wat Assuralia op dat vlak nastreeft is het feit dat wij willen dat er een aanvullend pensioen zou moeten zijn voor iedere werknemer, die de kans nog niet heeft gehad om dat te doen. Dat wil zeggen dat een persoon die werkt in een bedrijf waar geen pensioenplan ingesteld is dezelfde fiscale mogelijkheden zou moeten krijgen om voorzorg te doen in het kader van zijn beroepspensioen. Wij vinden ook dat de regelingen die de uittredende regering durft te nemen op het vlak van het aanvullende pensioen bij de zelfstandigen, werkelijk een model is van hoe het zou moeten. Men moet samen iets doen aan de duurzaamheid van het pensioenstelsel in Europa. Er moet een ‘level playing field’ komen op het gebied van pensioenfondsen (EU Groenboek) en ziekenfondsen. Het is van wezenlijk belang dat we niet verdrinken in administratieve verplichtingen en procedures. Ook de impact van de verzekeringsfraude: ieder gezin in België betaalt meer dan 100 euro per jaar ten onrechte, omdat er mensen zijn die het systeem oplichten.”

Op Europees vlak zijn er prioritaire punten te noemen: groenboek pensioenen, witboek waarborgstelsels, discriminatie naar geslacht, leeftijd en handicap, Solvency II en boekhoudnormen en financiële educatie.

Stabiliteit en duurzaamheid

De laatste spreker van de dag, Geert

Geert Van Lerberghe (Febelfin): “De financiële crisis was een duidelijk voorbeeld van een besmettingsscenario.”

Van Lerberghe, Director Risk Affairs bij Febelfin, merkt op dat op de Lissabon agenda in het jaar 2000 alle politici beslisten dat Europa tegen 2010 de meest performante kenniseconomie ter wereld zou moeten zijn.

Van Lerberghe: “Het is anders uitgepakt! De financiële sector werd aangezien als de motor om groei te realiseren. De financiële crisis was een duidelijk voorbeeld van een besmettingsscenario. Verschillende ontwikkelingen, zoals globale onevenwichtigheden op de markten, deregulering, zeepbellen, afwezigheid van voldoende toezicht, moral hazard en kuddegeest hebben tot de crisis geleid. De trigger was de crash op de huizenmarkt in de Verenigde Staten in 2007. De oplossingen voor de crisis op korte en lange termijn waren in een eerste fase

de staatssteun aan bankensector om te vermijden dat heel het systeem om zeep zou worden geholpen. In een tweede fase zouden maatregelen worden uitgevaardigd om te vermijden dat een nieuwe crisis zou ontstaan en in een derde fase, waar we nu mee te maken hebben, de overheidsschulden. Onze banken zijn gered door de overheid en dat was nodig. De staatssteun aan de Belgische banken was te vergelijken met die aan de Engelse banken en toch hadden we de indruk dat het er daar erger aan toe was dan bij ons.”

Voor Van Lerberghe gaat dit over een globale crisis en die vraagt naar een globaal antwoord. Er zijn twee doelstellingen. “Ten eerste terugkomen tot een stabiele financiële sector. En ten tweede te komen tot economische duurzame groei. Febelfin pleit voor een balans tussen die twee doelstellingen. In de eerste plaats vragen wij, dat van al die maatregelen die ons nu worden opgelegd, dat die niet één per één worden bekeken maar globaal. Dat nu berekend wordt wat die impact is van al die maatregelen op de sector gebeurt veel te weinig. We pleiten voor een ‘level playing field’, ook de Amerikanen zouden Basel III moeten implementeren. We pleiten ook voor proportionaliteit en voldoende implementatietijd, zodanig dat alle leden, groot en klein, de mogelijkheid hebben om dit op een correcte manier te doen.”

Volgens Van Lerberghe zullen de financiële instellingen als dusdanig veel compacter gaan worden. “Want ofwel kan men risicovolle activiteiten blijven ontplooiën, maar dan massaal veel middelen moeten worden aangetrokken. Kan men dat niet, dan zal men de balans, de activiteiten en dus het businessmodel moeten beperken. En dat is wat de meeste financiële instellingen zullen gaan doen, waardoor ze zich gaan terugplooiën op de traditionele activiteiten. Dat heeft tot gevolg dat de klant – en die was men misschien vergeten in de loop der jaren - weer aan het loket terug gaat zien.” ●